

sen, Den danske Dommerforening, Advokatrådet, Retslægerådet, Justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinik, Embedslægeforeningen, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Foreningen af politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politifuldmægtigforeningen og Dommerfuldmægtigforeningen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

Til lovforslagets titel og til § 1

Det centrale område i den foreslåede lov er en regulering af adgangen til i visse tilfælde at anvende tvang i forbindelse med psykiatrisk behandling.

Som altovervejende hovedregel omfatter bestemmelserne i lovforslaget kun personer, der er indlagt på psykiatrisk afdeling. Heraf følger modsætningsvis, at reglerne om f.eks. tvangsbehandling ikke kan anvendes på personer, der opholder sig uden for psykiatrisk afdeling. Disse personer kan – så længe de ikke er indlagt – kun behandles frivilligt, uanset om de måtte opfylde de materielle betingelser for at kunne tvangsbehandles.

Lovforslaget omfatter ikke personer, der opholder sig på institutioner uden for det psykiatriske sygehusvæsen, selv om disse personers tilstand som sådan måtte være omfattet af lovforslaget. Bestemmelserne gælder derfor ikke for personer, der opholder sig på plejehjem under bistanstloven, herunder de tidligere H-plejehjem, som ved lov nr. 349 af 4. juni 1986 fra 1. januar 1987 er overført fra Indenrigsministeriet til Socialministeriets område, eller på institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicaps, hvor Socialministeriets bekendtgørelser nr. 568 og 569 af henholdsvis 21. og 22. december 1979 om magtanvendelse finder anvendelse.

Hovedreglen om, at lovens anvendelsesområde i stedlig henseende kun er psykiatrisk afdeling, er fraveget på to punkter. For det første regulerer loven den tvang, det kan være nødvendigt at anvende uden for psykiatrisk afdeling i forbindelse med selve tvangsendlæggelsen. For det andet gælder bestemmelserne i lovforslaget for tvangstilbageholdte personer, der midlertidigt overføres fra psykiatrisk afdeling til somatisk afdeling med henblik på behandling af en legemlig lidelse. Dette gælder ikke blot i tilfælde, hvor der bliver tale om tvangsbehandling af en legemlig lidelse, jf. § 13, men også i tilfælde hvor en frihedsberøvet patient

frivilligt undergiver sig behandling af en legemlig lidelse og med henblik herpå overføres til somatisk afdeling, hvis tvangsansvendelse her senere viser sig nødvendig.

Nathospitalspatienter, som kun sover på en psykiatrisk afdeling, anses for indlagt, og er dermed omfattet af loven, hvorimod daghospitalspatienter, som kun kommer i dagtimerne på sygehuset til behandling og eventuelt for at arbejde i terapi og på værksteder, er udskrevet, hvorfor de som andre ambulante patienter falder uden for reglerne. Det betyder i praksis, at de ikke kan tvangstilbageholdes eller tvangsbehandles, og at proceduren for tvangsendlæggelse i givet fald skal følges, hvis iværksættelse af frihedsberøvelse anses for nødvendig.

Hvis en patient, der er indlagt på psykiatrisk afdeling, forlader afdelingen og ikke frivilligt vender tilbage til denne eller udebliver efter udgang, opstår der ligeledes spørgsmål om lovens rækkevidde.

Hvis der er tale om en tvangsendlagt eller tvangstilbageholdt patient, og overlægen i forbindelse med, at man har konstateret, at patienten er bortgået eller er udeblevet efter korterevarende udgang, anmoder om politiets bistand til at føre patienten tilbage, må patienten uden iagttagelse af proceduren for tvangsendlæggelse i almindelighed kunne tilbageføres med henblik på fortsat tvangstilbageholdelse. Dette gælder dog ikke, hvis der går længere tid, før politiet finder frem til den pågældende.

I sådanne tilfælde og i tilfælde, hvor overlægens anmodning om politiets bistand ikke fremsættes umiddelbart efter konstateret bortgang eller udeblivelse, eller der er givet udgang med tilladelse til mere end en enkelt overnatning, bør tilbageførsel i givet fald ske i overensstemmelse med reglerne om tvangsendlæggelse.

Hvis en frivilligt indlagt patient, der ikke efterfølgende er blevet tvangstilbageholdt, forlader sygehuset, vil tilbageførsel mod patientens protest kun kunne ske efter reglerne om tvangsendlæggelse.

For så vidt angår den personkreds, der er omfattet af lovforslagets bestemmelser, henvises til de enkelte bestemmelser. Det bemærkes, at visse bestemmelser, f.eks. § 3 om opstilling af en behandlingsplan og § 31 om patientråd m.v., gælder for alle, der indlægges på psykiatrisk afdeling, hvorimod andre bestemmelser, f.eks. bestemmelserne om frihedsberøvelse og tvangsbehandling, er begrænset til patienter, der er sindssyge eller i en